

GŁOS NARODU

WYD. WIECZORNE
PONIEDZIAŁEK
25. LUTEGO 1918.
NR. 45. — R. XXVI.

CENA NR 12 h. W KRAKOWIE i na prowincji
Wydanie całodzienne na prowincji i w okup. austr. 30 h. **Wydanie całodzienne 20 fen.** **Wydanie całodzienne 20 fen.**
CENY OGŁOSZEN

Biuletyn austro-węgierski.

Wiedeń, d. 25 h. m.

Urzędowo donoszą d. 24 h. m.

Na wschód od Brenty rozbił się niespodziewany atak Włochów.

Grupa wojsk Linsingen prowadzi według planu operacye wdrożone w celu niesienia pomocy Ukrainie.

Szef sztabu generalnego.

Biuletyn niemiecki.

Berlin d. 25 h. m.

Urzędowo donoszą d. 24 h. m.

Zachodni teren wojny:

Front k. Ruprecht i następcy tronu: Anglicy i Francuzi na wielu miejscach frontu rozwinęli żywą działalność wywiadowczą. Silniejsze oddziały francuskie, które próbowały wtargnąć przez Ailette do Chexvregny zostały odparte. Na zachodnim brzegu Mozy wojska szturmowe przyprowadziły jeńców z rowów francuskich.

Front k. Albrecht: W Wogezach skuteczne walki wywiadowcze. Na zachód od Miluzy po kilkakrotnym gwałtownym ogniu zaatakowały bataliony francuskie po obu stronach Doller. Ataki złamano pod Niederspach kontratakami, pod Exbruecke i Niederbunhaupt ogniem wojsk bawarskich. Wzięto 14 jeńców.

Wschodni teren wojny:

Grupa Eichorn: W Estonii nasze wojska witane są wszędzie przez ludność z radością, posuwają się mimo zaśnieżonych dróg forsownymi marszami naprzód. Na kilku punktach pokonały nieprzyjaciela stawiającego opór i zbliżają się do Rewlu.

Przy wzięciu Walku 22 lutego działy atak szwadronu huzarów ocalał miasto przed spalaniem przez nieprzyjaciela. Wzięto 1000 jeńców i 600 jeńców wojennych niemieckich i austro-węgierskich. Mniejsze oddziały dotarły wczoraj aż do Ostrowa, złamały tam opór nieprzyjacielski. Wojska saskie wzięły w Balfenonowie 1000 jeńców. Wojska, które wyruszyły z Mińska obsadziły Boryszów. Także operacye podjęte przez grupę wojsk Linsingena w celu poparcia Ukrainy w jej walce o wyswobodzenie blagą zamierzony obrót. Wojska niemieckie wkroczyły do Iskorost. Na dworcu w Szeptówce zatrzymano pociąg, który właśnie nadjechał z wojskami wielkorusyjskimi. Rozbrojono załogę.

Włoski teren wojny:

Na wschód od Brenty wieczorem wyruszyli Włosi niespodziewanie do ataku pod Col Caprile. Zostali odparci ogniem.

Pierwszy jen. kwatery. Ludendorff.

Wieczorny biuletyn niemiecki.

Berlin. B. Wolffa wieczór: Na wschodzie ruchy nasze odbywają się dalej według planu.

Niemcy o swoim pochodzie.

Berlin. B. kor. B. Wolffa donosi: Automobiliści dotarli 22. lutego po forsownej jeździe do Walku. W nocy zebrało się wiele setek rosyjskich żołnierzy, którzy nie chcieli już ponosić trudów cofania się, i również czekali na Niemców. Atak huzarów rozpętał 200 żołnierzy, którzy zajmowali się na dworcu pładowaniem zapasów. Wywobudono 500 jeńców austro-węgierskich i niemieckich, których użyto natychmiast do służby bezpieczeństwa, przeciw mnóstwu ukrytych czerwonych gwardzistów. Mieszkańcy wychodzili naprzeciw Niemcom ze łzami wdzięczności w oczach za wyswobodzenie. Bolszewicy także z Walku uprawiali kilkunastu mieszkancom niemieckich i łotewskich. Z mieszkańców Wolmaru 20 wysłano w lasy, jak zajace. Codzienny widok bezmyślnych spustoszeń popycha niemieckie wojska do jak najszybszych marszów bez względu na trud. Nie spoczywa się ani jednego dnia. Mimo zaśnieżonych dróg i zimna, dochodzącego do 15 stopni, marsze po 50 do 80 km. są na porządku dziennym.

Czerwone gwardye zorganizowały systematyczną wojnę bandycką, ku nowemu postrachowi mieszkańców. Wszystkie miasta, wsie i folwarki błagają Niemców o pomoc. Jest niemożliwością pomóc wszystkim równocześnie. Kraj ten tak uciepiał, że trzeba będzie długocześnie, porządkowej administracji, żeby przywrócić normalne stosunki. Pochód niemiecki odbywa się wśród najtrudniejszych okoliczności w pociągach, bez odpoczynku.

Rosyjscy oficerowie mówią, że w celu opanowania pochodni Niemców i utworzenia czerwonej armii w miejsce Krylenki został zamianowany dyktator Bujewicz. Proklamował on wojnę do ostatka.

Petersburg nie będzie broniony.

Berno. B. kor. Do „Tempsu” donoszą z Petersburga: Zamiechanie zamian obrony Petersburga, gdyż obwarowania są w bardzo lichym stanie, a główne części dział pokradzione, albo uszkodzone. Ukończono opróżnienie Rewla. Ostatni pociąg z Rewlu już przybył tutaj.

CO BĘDZIE Z FLOTĄ ROSYJSKĄ?

Amsterdam. B. kor. Dnia 23 h. m.: Według doniesienia „Allg. Handel-Blad” z Londynu w angielskich kołach marynarki zapytują, co teraz stanie się z flotą rosyjską. „Daily Graphic” wyraża obawy, że wypadnie ona teraz w ręce niemieckie. Na Bałtyku znajdują się teraz cztery rosyjskie okręty bojowe, kilka krążowników i około 40 kontrotorpedowców. „Daily Mail” podaje, że obecnie 5 rosyjskich dreadnoughtów znajduje się na Bałtyku. Dziennik nie uważa za wykluczone, że także flota czarnomorska podzieli również los floty bałtyckiej.

ZAMKNIĘCIE GRANICY WŁOSKIEJ.

Lugano. B. kor. Włoska granica została wczoraj także w Chiaso zamknięta rzekomo na nieoznaczony czas.

Lugano. B. kor. Dziś wieczór ma być zamknięta granica włoska pod Simplonem.

ANGLICY ZAJĘLI JERYCHO.

Wiedeń. Komunikat angielski z Palestyny z dnia 22 h. m.: Wojska nasze, operujące na wschód od Jerozolimy podjęły operacye przeciw Jerychu. Komnca au-

stralska wkroczyła rano do Jerycho i u-

moeniła się na linii Jordan—Wadiemja. (?)

Nie Niemcy lecz Austria!

(Urzędowy głos niemiecki o Brześciu).

Berlin. Organ kancelarski „Norddeutsche Allg. Ztg.” pisze półoficyalnie:

W parlamencie austriackim wielu mówców polskich wyrażało swoje niezadowolenie z powodu układu z Ukrainą w sposób, który musi w Niemczech wzbudzić jak największe zdumienie. Jeśli p. prezes Kola polskiego występuje z ostrym atakiem wobec niemieckiego „imperializmu”, to chcemy przypomnieć, że bez skutecznego współdziałania niemieckiej broni w ogóle nie byłoby dzisiaj przyszedło do kwestyi wytyczenia granic między Polską a Ukrainą. Poza-tem przecież musimy odeprzeć, by mówcy polscy w austriackiej Izbie posłów zwracali się ze swoimi oskarżeniami z powodu ziem chełmskiej wprost pod adresem Niemców. Sekretarz stanu dr Kühlmann wyjaśnił wprawdzie w komisji głównej, że interesy Niemiec w układzie z Ukrainą są bardzo wielkie i dużej wagi, że jednak interesy austriackie przy rozwiązaniu tej sprawy i jej następstwach są o wiele od naszych ważniejsze. Dlatego to w tej sprawie dr Kühlmann tak postępował, aby nie dać powodu do najmniejszych podejrzeń, że w naszym, zawartym dokładnie układzie w Brześciu pozostał jakiś, choćby najlżejszy cień niejasności. Wedle tego też zastępcy interesów austriackich na układy w sprawie chełmskiej mieli w ogóle, odpowiednio do swoich większych interesów, wybitniejszy wpływ, i błędem jest twierdzić, jak to czynili polscy mówcy, by w tem zagadnieniu rola budownicza spoczywała w ręku niemieckich pełnomocników.

ZAPRZECZENIA NIEMIECKIE.

Berlin. Wedle wyjaśnień ze strony urzędowej, wiadomości, jakoby nad Częstocho- wą. Łodzią i Włocławkiem zawieszono stan oblężenia — i jakoby polska Rada regencyjna zamianowała marszałka Rozwadowskiego generalissimusem wszystkich wojsk polskich, są nie prawdziwe.

REGENCI DO CESARZA WILHELMA.

Kolonia. „Kölnische Volksztg.” donosi z miarodajnego źródła, że przybył do Berlina wysłannik polskiej Rady regencyjnej, adiutant osobisty areyb. K a k o w s k i e g o. Ma on wręczyć kanclerzowi państwa pismo odrębne Rady regencyjnej do cesarza Wilhelma.

Dr. Weckerle o „regulacji” granic Królestwa.

Budapeszt. W czasie dyskusji budżetowej w sejmie węgierskim dr Weckerle poruszając między innymi sprawę polską, powiedział:

„Co dotyczy kwestyi polskiej, to nie potrzeba powtarzać, że w sprawie losu, przyszłości, ukonstytuowania i skonsolidowania, jak również w kwestyi zadowolenia preten- syi narodu polskiego pod każdym wzgle-

dem jesteśmy przepełnieni sympatją. Nie jest to tylko nasze stanowisko, odpowiada ono bowiem całej węgierskiej opinii publicznej.

O kwestyach jeszcze niewyjaśnionych, które mogłyby się może jednostronnie wyłonić i które może wkrótce podlegną rokowaniom, mowca nie może oczywiście się wypowiadać, a mianowicie nie może się wypowiadać co do tego, w jakiej mierze Węgry, w interesie zabezpieczenia granicy państwa niemieckiego odnośnie do obszaru Poski, pragnęłyby podnieść pretensye.

Co do tego jednak premier może uspokoić przedmówcę, że także przy rozwiąza- niu tej kwestyi polskie etniczne stosunki wywierają wpływ decydujący.

Co się tyczy sprawy chełmskiej, to p. Weckerle pociesza Polaków oświadczeniem dra Seidlera.

Z ziemi chełmskiej.

Jak się dowiadujemy, w Chełmszczyźnie tworzy się organizacja, której celem będzie reprezentowanie i obrona interesów narodowych w poszczególnych miejscowościach tego kraju, zagrożonego, jak wiadomo, o- derwaniem od Polski. Będą to delegacye, złożone z przedstawicieli poszczególnych gmin i powiatów. Myśl ta powstała samo- rzutnie i przyjęła się powszechnie. Wśród przedstawicieli znajdują się reprezentanci wszystkich warstw i stanów, tak, aby dele- gacya dawała w istocie obraz opinii po- wszechnej i mogła skutecznie występować w sprawie gwałtu, zamierzono w Brześciu na narodzie polskim.

Ważną akcyę przedsięwziął Związek Kółek rolniczych pow. biłgorajskiego. Miano- wicie zakupił w powiecie tomaszowskim 630 morgi ziemi, aby rozkolonizować ją między małorolnych i bezrolnych. Folwarki na- byte nazywają się Krzywy Stok i Komarów Dolny. Należy oczekiwać, że inicjatywa ta u- da się i zachęci innych do naśladowstwa. Małorolni i bezrolni mają sposobność osie- dlenia się na własnej skibie. Cena ziemi wy- nosi przeciętnie od 434 rub. do 485 rub. za morgę, zaś zadatek wynosi 50 rub. od mor- gi. Jest to zarazem sposobność najpewniej- szej lokaty kapitału w takiej kasie, jaką jest ziemia.

Krok ten jest nowym na drodze do ce- lowi, jaki wytknęły sobie Kółka rolnicze w swem obywatelskim i narodowym działa- niu. Na zebraniach Kółek pow. biłgorajskie- go od sierpnia do listopada 1917 roku po- wzięto między innymi szereg uchwał ogólnych, które zapadły jednomyślnie, a które należy przytoczyć dla charakteryzowania głębszej myśli, kierującej ich zarządzeniem. U- chwały te określają cele Kółek w sposób następujący:

- 1) Oczuwanie nad wyzbywaniem się bądź przechojeniem w obce ręce zagony ojczy- stego.
- 2) Szerzenie wiedzy ogólnej i rolniczej, jakoteż Kółek rolniczych, by każda polska wieś jak najprędzej była objęta ich siecią.
- 3) Podnoszenie rolnictwa przez natych- miastowe ujmowanie w swe ręce przemysłu i handlu od najdrobniejszego we wsi idąc do rynków światowych.
- 4) Aby każda wieś, należąca do sieci Kółek rolniczych wysyłała co roku lub częściej jednego lub więcej delegatów na Ogólne Zjazdy przedstawicieli Kółek rolniczych, jakoteż dla zwiędzania wzorowych gospo- darstw we własnym kraju i zagranicą.

5) Aby w każdej wsi zostawić ze współ- nych przestrzeni przynajmniej jedną morgę na cele społeczne i kulturalne, jakoto pod- szkoły, pola doświadczeń, fabryki, zakła- dy przemysłowe i t. p.

Więści o armii generała Musnickiego.

Z Warszawy donoszą: Arcybiskup wileń- ski Ropp nadesłał do członka Rady re- gencyjnej ks. Kakowskiego list, w którym uwiadamia, że generał Dowbor-Muśnicki razem z Niemcami rozpoczyna z dniem skończenia się rozejmu niemiecko-rosy- jskiego kroki wojenne przeciw bolszewikom. (Rada regencyjna zamianowała niedawno Lednickiego swym zastępcą w Rosyi).

Rada regencyjna wydała odezwe do wojs- ka polskiego, w której zaznaczyła swą władzę nad wszystkimi, gdziekolwiek one się znajdują, polskimi oddziałami. Sojusze tedy Niemcy zawierali poza plecami Rady regencyjnej.

Rada regencyjna oczekuje obecnie o- ficjalnych wyjaśnień od Niemców.

Wedle wiadomości, jakie otrzymaliśmy jednocześnie, sprawa przedstawia się nieco inaczej. Gen. Muśnicki miał mianowicie cofnąć się z wojskami swemi z Dniepru i wysadzić mosty na Berezynie, Druciu i Dnieprze i znajduje się dziś nad Ponią, Ipiem i Dżisną.

Gabinet prowizoryczny w Król. Polskiem.

Pisma warszawskie donoszą: Jak już wia- domo, Rada regencyjna, biorąc pod uwagę bardzo poważne komplikacye polityczne i prychylając się do życzenia stronniectwa, za- rządziła utworzenie rządu tymczasowego. Na czele poszczególnych agend państwo- wych staną szefowie sekcji, którzy stanowić będą radę pod przewodnictwem jednego z dotychczasowych ministrów. Rada regencyjna ma powołać na przewodniczącego rady kierowników obecnych ministrów p. Antoniego Ponikwowskiego, który zatrzymał- by również w dalszym ciągu kierownictwo ministerium wyznań i oświaty.

Decyzję tę Rady regencyjnej p. prezes ministrów zakomunikował wczoraj będące- mu w statu dimissioni gabinetowi ministrów. Tak ukonstytuowany rząd tymczasowy ma załatwiać niecierpiące zwłoki sprawy bieżące do czasu utworzenia nowego gabi- netu ministrów.

Czas trwania prowizoryum trudno jest w tej chwili określić, w każdym razie życze- niem Rady regencyjnej jest, ażeby trwało ono możliwie krótko.

Podczas prowizoryum Rada regencyjna ma powołać kandydata na przyszłego pre- zesa ministrów i jeżeli sytuacja polityczna umożliwi dalszą konkretną pracę państwo- wo-twórczą, Rada regencyjna poleci nowo- mu kierownikowi rządu utworzenie gabi- netu.

W związku z powstaniem rządu tymcza- sowego zajdą również pewne zmiany w kie- rownictwie zagranicznych agend polity- cznych, objętych przez departament spraw politycznych po N. K. N.

Przekazanie czynności rządowi tymczaso- wemu przez dotychczasowych ministrów ma nastąpić w początkach przyszłego tygodnia. Prace przygotowawcze do utworzenia rządu tymczasowego i przekazania mu agend pań- stwowych już się rozpoczęły.

DR. BRONISŁAW SWIBA.

W willi Cyserona.

(Ciąg dalszy).

Płomień z zagłębienia buchnął do góry i po całej szczytach rozszedł się szczyptą woi- siarki. Dosypała do ognia Saura różnych ziół silnie i przykro woniących, kory drzewnej, potem dorzuciła małe koło, zrobione z wo- sku, pióro sowy, żywą salamandrę i ostry pazur kogucy. Terencya drżała, patząc na tę ofiarę błędnym wzrokiem.

Poczem podniosła Saura kij ze ziemi, po- dała go drugim końcem służebnej i obie zła- mały kij wśród głośniego trzasku. Odetchną- wszy chwilę, tak zaczęła głosem stra- sznym:

— Wy piekielne bóstwa, władające Orku- sen — was przyzywam na pomoc po imie- niu. Jak ten kij w naszej ręce złamał się

na dwoje, tak niechaj dzisiejszej nocy pe- knie na dwoje wóz Cezara przy moście wil- czym tam, gdzie spadziście drogi jest naj- większa. Ten, który będzie tamtędy jechał, ma zginąć tak, że mu serce pęknie i oddech zabierze. O to was prosimy i zaklinamy na wszystkie bóstwa, panujące w górze, na mo- rzu i lądzie.

Trzy razy powtórzyła Saura te słowa, a cała szopa napelniła się dziwnym wyciem i hałasem. Poczem Saura napisała parę słów na tabliczce ołowianej i tę tabliczkę przy- biła silnie pod spodem powozu Cezara.

Terencya prawie omdlała ze strachu i chciała odejść. Ale Saura zatrzymała ją i rzekła:

— Słuchaj wypuść trzy razy z ust, aby moc piekielna nas się nie czepiła.

Rzekłszy to, trzy razy na ziemię splu-nęły i wyszły.

Tymczasem Cyseron cieszył się z Cezarem pieknością i balsamczną wonią kwiatów w ogrodzie. Noc była wspaniała. Księżyc świe-

cił w złocistej swej ozdobie, miliony gwiazd iskrzyły się na niebios sklepieniu. Migotały światła w ogrodzie, sadzawki studzienne jed- nostajnie szemrały. Cyseron, nie widząc Terencyi, zadumał się i rzekł:

— Co Cezar myśli? Czy sądzi, że te mi- lardy gwiazd na niebie są bogami? Czy mają one życie i dusze? Czy mają wolną wo- lę? Ja sądzę, że są to istoty żyjące i żyją i oddychają.

A Cezar spojrzawszy w górę, uśmiechnął się i rzekł:

— Czy mają życie i wolną wolę, czy też są kawałkami kamienia, nie wiem, ale to wiem, że słuchają pewnego prawa. Kosmos jest absolutną monarchią i jemu podlegają wszystkie zjawiska i twory przyrody. On rządzi nieubłagany i przynusimy i jedyną swą wolą.

— Dzięki największemu z bogów za to, że nie jesteśmy gwiazdami — rzekł cichym głosem Brutus.

— Tak jest — odezwał się Cyseron — jesteśmy ludźmi.

Manura i Wentidyusz zabawiali się in- aczej. Leżeli oddawna w trawie i popijali wi- no z kielichów, które im stojący obok nie- wolnicy podawali. Kiedy już dno tylko uka- zało się w pucharze, rzucali kubki do góry, a celowali dobrze do wiszących lamp. Od czasu do czasu gasnął płomień w rozbitej lampie, winem zalany, a stojący obok to- warzysze wydawali okrzyki radości.

Wśród tego wszyscy domownicy, przeby- wający w willi Cyserona wyszli z komnat i stanęli gromadą w ogrodzie, zbliżając się zwolna. Dokoła ogrodu słychać było głośnie okrzyki sąsiadów i legionistów Cezarowych, którzy zeszli ze swych stanowisk i zbliżali się do ogrodu, aby ujrzeć swojego pana, władcę świata.

— On jest tu we willi Cyserona — wo- lało — musimy go zobaczyć! On podbił świat cały! Tam oto siedzi, ów wielki, po- tężny, boski, nasz pan wszechwładny. Bądź

błogosławion i żyj szczęśliwie, bądź nie- śmiertelnym równy!

Cezar ruszył ramionami, a zwróciwszy się do Cyserona i Brutusa, rzekł:

— Patrzcie, oto głupi tłum!

I powstał i przybliżył się w całym swoim majestacie i dziękował skinieniem głowy i podniesieniem rąk. A okrzyki pełne entu- zjasmu podwoiły się.

Rzucił następnie okiem na najbliższe oto- czenie i kąt ust jego wydłużyły się w ów czarujący uśmiech, któremu nikt nie był w stanie się oprzeć. Z ust polyskiwały białe, jak kość słoniowa duże zęby. Ujrzał piękną ogrodniczkę Modestę, stojącą przy boku swego męża, Diona.

— Dziękuję, dziękuję — powtórzył Cez- zar — wszystkim obecnym, a także pięknej ogrodniczce!

(Dokończenie nastąpi).

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu” Sp. z ogr. odp. — Redaktor odpowiedzialny i naczelny Roman Woyczyński. — Drukarnia „Głosu Narodu” w Krakowie pod zarządem Romana Ferka.